

για να μη μπαίνει αέρας κι' άρχισε να ρεκάζει, να σκούζει, να δέρεται...

“Η φωνή του έσκιζε το μαύρο σκοτάδι της νύχτας κι' άπλώθηκε τρομαγμένη στους μαχαλάδες που βρίσκονταν κάτω άπ' το κάστρο. Έσκουζε έτσι όρα πολλή, με σφιγμένες τις γροθιές, τρομαγμένος, λαχταρισμένος, σβύνοντας άπ' την άδυναμία...”

\*\*\*

“Η θειά ‘Αρετή που καθόταν στον άποκάτου μαχαλά, άκουσε μέσα στον ύπνο της τους σκουσιμούς και το κακό που γινότανε και πετάχτηκε άλαφιασμένη.

— Χριστέ και Παναγία !..

“Άπλωσε το χέρι της κάτω άπ' τα σκεπάσματα και τράβηξε το γέρο της άπ' τον όμο.

— ‘Αργύρη, σήκω ! Χαλάει ο κόσμος, Χριστέ μου !..

“Ο ‘Αργύρης άνασηκώθηκε στον άγκώνα του μισοκοιμισμένος και την κούταξε με βαρεία άκόμα τα βλέφαρα άπ' τον ύπνο...

Τό σκούξιμο άκούστηκε ατή τη φορά πειό δυνατό, πειό σπαραχτικό και τρομαγμένο.

— ‘Ακους ; ... ‘Ακουσες ; .. τούπε ή θειά ‘Αρετή κι' έκανε τό σταυρό της.

“Ο ‘Αργύρης άνακάθησε στό κρεβάτι του και τέντισε τον λαϊμό του, βάζοντας άνοιχτές τις χούφτες στ' ατύτα του. Πέρασαν έτσι κάμποσα δευτερόλεπτα, χωρίς ν' άκουστή τίποτα.

— Νυχτοπούλια θάσας, μουμυορίσσε...

— ‘Ακου ! ‘Ακου !.. τον έκοψε ή θειά ‘Αρετή σφιγγοντάς του τό χέρι.

Ξανακούστηκαν τώρα οί ίδιοι σκουσιμοί, σά θρήνος βωδιού που τό σφάζουν. “Η θειά ‘Αρετή άνατοχίασε... Άξαρνα άπέκασαν τό παράθυρο της γειτόνισσας ν' άνοίγη. “Η φωνή της κυρά Μανταλένας άκούστηκε φοβισμένη, μέσα στην νύχτα :

— Θειά ‘Αρετή !.. Θειά ‘Αρετή !..

“Η ‘Αρετή πήδησε άπ' τό κρεβάτι κι' έτρεξε μισόγυμνη καθώς ήταν στό παράθυρο. “Ανοίξε και πρόβαλε δξω. “Η νύχτα ήταν θεοσκότεινη.

— ‘Ακουσες, γειτόνισσα : την ρώτησε ή Μανταλένια άπ' άντίκρου.

— Ναί, τί νάνα ; Κάποιος έσκουζε...

— ‘Απ' του Κανταρά τό ρημαδί έρχόταν ο ρέκος. Κάτι θά τρέχη. Σάν νά γνωρίσω τή φωνή του ‘Ανέμη... Τί λές ; Νά πάμε νά δούμε... Είνε κείμα άπ' τό Θεό... ‘Αρρωστος άνθρωπος... Ντύσου κι' έρχουμαι...

“Ο ‘Αργύρης είχε σηκωθεί και ντυνόταν κι' όλας. “Η θειά ‘Αρετή ντύθηκε γρήγορα-γρήγορα, διπλώθηκε στό μαντηλά της, σκάλισε τή φωτιά στό μαγαλά, έβαλε δυό τριά άναμμένα κάρβουνα στό λιβανιστήρι, έβραζε και πέντ' έξη σπυριά λιβάνι και έσουρτώσε την πόρτα. “Απάνου στην όρα έφτασε κι' ή Μανταλένια κρατώντας τό φανάρι της άναμμένο. “Ο ‘Αργύρης πήρε τή μαγκούρα του και ξεκίνησαν...

“Όσο φυσούσε δυνατό ξεφοβόρι, στον ούρανό ταξείδιεσαν, μαύρα σύννεφα. Πήραν τό κελντεριμί π' άνηφόριζε κατά τό ρημαδί του Κανταρά, χωρίς νά μιλούν. “Ο άγέρας μούγγριζε άγρια κάτω άπ' τις σκοτεινές, έτοιμόρροπες καμάρες, τά δέντρα στους γύρω κήπους δερνόntonουσαν τώνα με τ' άλλο...

“Η φωνή δέν ξανάξε άκουσσει πειά... Φτάσαν στό ρημαδιακό του Κανταρά και μπήκαν στην μεγάλη πλακόστρωτη αύλή. Στάθηκαν μιά στιγμή κι' άφουγκράστηκαν, μά δέν άκουσαν τίποτα. “Ο ‘Αργύρης πήρε τό φανάρι άπ' τά χέρια της Μανταλένας και τράβηξε μπρός. “Η θειά ‘Αρετή πίσω με τό θυμιατό άναμμένο, κρατάε τή Μανταλένια άπ' τό μπράτσο και προχώραγαν μαζί... “Έξεσαν πώς τό σπιτί ήταν στοιχειωμένο κι' ή καρδιά τους χτύπαγε φοβισμένα. “Όταν άνέβηκαν την πλατεία πετροσκάλα και μπήκαν στό χαγιάτι κάνανε κι' οί δυό τό σταυρό τους κι' είπαν ψιθυριστά τόνομα του Χριστού.

Πέρασαν ύστερα άπ' τις πρώτες καμάρες και τράβηξαν δλόισα για τό δωμάτιο πούμενε ο ‘Ανέμης. “Ο άγέρας τρύπωνε σφριζόντας άνάμεσα άπ' τά σπαομένα τζάμια, νυχτεριδες φτερούγιζαν ψηλά στό νταβάνι...

“Απ' δξω άπ' την πόρτα της κάμαρης του ‘Ανέμη στάθηκαν με τενωμένα τ' αυτιά. Δέν άκούγότανε όμως τίποτ' άλλο άπ' τό χαλασμό του αέρα και τή γρηγορή άναπνοή τους άπ' τ' άνηφόρισμα... “Ο ‘Αργύρης άπλωσε άπότομα τό χέρι του, έπιασε τό μανταλό κι' άνοιξε την πόρτα διάπλατα. Ξάφνου ένα δυνατό φτεροκόπημα άκούστηκε πάνω άπ' τά κεφάλια τους. “Η γυναίκες ξεφώτισαν τρομαγμένες. “Ήτανε μιά μεγάλη κουκουβάγια που πέταξε σκούζοντας και χάθηκε μέσα στό σκοτάδι της νύχτας. “Ήταν ή ίδια πουγες τρυπώσει άπ' τό σπασμένο τζάμι στην κάμαρη του ‘Ανέμη και τον είχε τρομάξει τις στερεές στιγμές της ζωής του...

“Ο ‘Αργύρης μπήκε ίσα μέσα στη κάμαρη κρατώντας τό φανάρι ψηλά και στάθηκε μπρός στό κρεβάτι του Δημητρου. “Όταν τόδαν άδειο μαριμάωσαν. Που είχε πάει ο άρρωστος ;

Γυρνώντας πάλι προς την πόρτα τον άντίκρουσαν γονατιστόν μπρός στό παράθυρο, με τό κεφάλι τρυπωμένο έξω άπ' τό σπα-

σμένο τζάμι, με τά χέρια κρεμασμένα κάτω, άσάλευτα.

— Παναγίτσα μου ! μισόκλαψε ή θειά ‘Αρετή,είνε πεθαμένος!... Τί τούρθε νά κατεβή άπ' τό κρεβάτι !..

“Ο ‘Αργύρης κοντοζύγωσε, είδε πως ο ‘Ανέμης ζούσε άκόμα και τον έπιασε άπ' τις μασχάλες για νά τον άπιώσουν στό κρεβάτι. Βόήθησαν κι' ή γυναίκες μισοκλαίγοντας σιγάνα κι' άναστενάζοντας.

“Όταν τον έπλώσαν και τον σκέπασαν ή θειά ‘Αρετή άρχισε νά του τρέβη τά χέρια. “Η Μανταλένια πούχε πάει τό μπουκαλάκι με τό άνόδυνο μαζύ της, τούγαλε άπ' την τσέπη της καιτόν μύρισε...

“Ο ‘Ανέμης μισοσυνήθε. ‘Ανοιγόκλεισε τά βλέφαρά του και κούταξε γύρω του, χωρίς νά γνωρίση κανένα. Δέν καταλάβαινε που βρισκόταν, τό σαγόνι του είχε στραβώσει, τά μάτια του είχαν μά βαρεία θαμπάδα, σάν νά τάχε θλώσει κι' όλας ο θάνατος.

“Η θειά ‘Αρετή έκανε τό σταυρό της...

Παναγία μου, πώς είχε μακρύνει ή μήτη του !

Και τά χέρια του ήσαν μελανιασμένα, κούρα και παγωμένα, κοκκαλιασμένα κι' άλύγιστα...

Είγαν σταθεά δλόγουρά του μη ξερόνας τι νά κάνουν. Πέθαινε, αυτό ήταν πειό δλοφάνερο. Τό καρδί του λαϊμού του άνεβοκατέβαινε παράξενα...

Τό θυμιατό άκουμπισμένο πλάι, σ' ένα τραπέζι, σκόρπαγε την γλυκαία του μοσχοβολιά...

“Άξαρνα στό μελανιασμένο πρόσωπο του ‘Ανέμη άπλώθηκε και σάν γέλιο, ένα γέλιο κρού και παγωμένο. Κούνησε μιά-δυό φορές τό κεφάλι του και και τρυάλισε άνάμεσα στό δόντια του.

— ‘Αγγελοκρούσεται !.. ψιθύρισε λυπημένα ή θειά ‘Αρετή.

Κ' έτσι καθώς είχαν τά βλέμματά τους κροφωμένο άπάνου του, τον είδαν ν' άνασπώνεται άπότομα, νά όρθώνει τό λαϊμό του και ν' άπλώνη τό κοκκαλιασμένο του χέρι έμπρός σάν νά κρατούσε καιτί...

“Η Μανταλένια που στέκοταν κοντά του τραβήχτηκε πίσω φοβισμένη.

“Ο ‘Ανέμης κούνησε δυό-τρεις φορές τή βγαλμένη του μασέλα, τό στήθος του φούσκωσε, τά μάτια του πετάχτηκαν δξω. Στην άρχή τρυάλισε και με δυσκολία, σάν νά τουχε δεθ ή γλώσσα κι' άξαρνα ή φωνή βγήκε άπ' τό στόμα του άλλοκοτη, ραγισμένη, σπασμένη, τρεμουλιώριχη :

— ‘Ακούστε συντοπιλίίίίίίτες !.. “Όσοι ξεχετε ζω.ω.ω.ω.ω...

“Η γυναίκες κούταχτηκαν μεταξύ τους άνήσυχα.

“Ο ‘Αργύρης στεκότονος σαστισμένος...

“Ο ‘Ανέμης δέν πρόφτασε νά τελειώσει

“Η φωνή του κόπηκε στό λαϊμό, τό σαγόνι του έμεινε κρεμασμένο, τά μάτια του άλλοθώρησαν. “Ενας σπασμός τον τίναξε άπότομα σύγκορπο... Ξανάπεσε στό προσέφαλο και δέν ξανασάλεψε πειά. Με τά τελευταία λόγια τούφωγε κι' ή ψυχή... Είχε πεθάνει !..

“Ο ‘Αργύρης έκαμε τό σταυρό του με τό κεφάλι σκυμένο κάτω. “Η θειά ‘Αρετή πήρε τό θυμιατό κι' άρχισε νά θυμιατίζη.

“Η Μανταλένια πάσιζε νά του δέση τά σαγόνια μ' ένα μαντιλί...

Τό ρημαδιακό του Κανταρά βούιζε δλόκληρο άπ' τον άνεμο... Πάνου άπό την τάπια, ή κουκουβάγιες σκούζανε λυπητερα μέσα στην βαθείά άναστρη νύχτα...

Χάρης Σταματίου



## ΓΙΑ ΝΑ ΜΑΝΘΑΝΕΤΕ ΚΑΙ ΝΑ ΔΙΑΣΚΕΔΑΖΕΤΕ

— ‘Από τας 555.000.000 άγγλικούς πέδας δένδρων που κόβονται στην Γερμανία οί 225.000.000 γίνονται χαρτί !

— Στο ‘Αμβούργο, εάν ο οδηγός του τράμ δεχθή επιβάνην χωρίς νά άπάρη θέση πληρώνει πρόστιμο ! Που τέτοιο πράγμα στο Ρωμαίκο!...

“Ενα βρέφος τό όποιον άμέσως μετά τή γέννησή του ζυγίζει 3 1/2 κοιλιά, έπειτα από δέκα μέρες θά ζυγίζει τέσσερα κοιλιά, κι' έπειτα από δέκα τρεις ήμέρες 5 1/2 κοιλιά.

— ‘Ο βυθός του Ειρηνικού, μεταξύ τών νήσων Χαβαί και Καλιφωρίας, είναι τόσον άβαλός ώστε μπορεί ν' άπλωθ ή άπ' αυτού μιά σιδηροδρομική γραμμή χωρίς νά συναντήση κανένα έμπόδιο.

— ‘Η τελευταία τελείως συμπληρωμένη έκδοση της Βίβλου άποτελείται από τριάντα όκτώ τόμους.

— Σ' ένα περίφημο Κινέζικον τάπητα όπάρχει τό κάτοπι περιεργον σύμπληγμα : “Ενας καρχαρίας τρώει έναν κροκόδειλο, ο κροκόδειλος τρώει ένα φειδί, τό φειδί δαγκώνει έναν αετό, ο αετός κρατάει στό στόμα του ένα χελιδόνι, τό δε χελιδόνι τρώει ένα σκουλιάκι !..

— Τά πεντάλεπτα τών ‘Ηνωμένων Πολιτειών του 1877 έφερον μεταξύ άλλων και την έπιαργφήν «κοίταζε την δουλειά σου» !

— ‘Ο πρώτος σιδηρόδρομος στην ‘Ελλάδα άρχισε νά λειτουργή τό 1869 επί μήκους 9 χιλιομέτρων. Ήταν δε αυτός ο ‘Αθηνών-Πειραιώς.

— Τά όγδόντα τοίς εκατόν τών ‘Αγγλων είναι άνίκανοι διά την στρατιωτικήν ύπηρεσίαν !

